

Konsekvensutredning rörande föreskrifter som reglerar skotertrafiken inom del av Arjeplogs kommun

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Semisjaur-Njarg sameby ansöker om skoterförbud i ett område i Arjeplogs kommun. Ansökan gäller för tiden 7 april till barmarksperioden 2018.

På grund av vinterns betesförhållanden har samebyn behövt helutfodra renarna för deras överlevnad. Betydelsen av betesro är stor inför kommande kalvning.

Finns det alternativa lösningar och vad blir i sådana fall dess effekt?

Undantag från förbudet kommer att gälla enligt 1§ första stycket och andra stycket 1-6 terrängkörningsförordningen (1978:594). Arjeplog kommun har hållit ett dialog möte med representanter för samebyn och besöksnäringen. Det bedöms inte finnas några alternativa lösningar. Det område samt de färdvägar och leder som är angivna i ansökan är samma som redan har funnits även tidigare år och är inarbetat hos de som bor i området och turistnäringen.

Vilka som berörs av regleringen

Utöver rennäringen berör en reglering av skotertrafiken de som använder snöskoter inom området. Det är besöksnäring, fritidshusinnehavare, fiskerättsinnehavare, ortsbor och övriga som använder området för rekreation och friluftsliv.

Konsekvenser av reglering enligt ansökan

Besöksnäring

Förslaget kan beröra besöksnäringen i de fall företagens verksamhet är beroende av att kunna röra sig med skoter utanför föreslagna skoterleder. Det kan till exempel beröra skoteruthyrning, guidade turer med skoter, boendeanläggningar, försäljning av bensin och livsmedel etc.

Ortsbor/friluftsliv

För de personer som är bor i fjällkommunerna utgör möjligheten att nyttja fjällområdet under vårvintern är en viktig del av boendekvaliteten. För många är vårvintern den viktigaste tiden på året för friluftsliv och rekreation. Snöskotern används som transportmedel till andra icke-motoriserade friluftaktiviteter som fiske, skidåkning, vintertältning, ”bara vara ute” etc. För många är även själva skoterkörningen som sådan ett stort fritidsintresse. Ett tillfälligt skoterförbud i de aktuella områdena skulle kunna innebära en tillfälligt sämre upplevd livskvalitet för många ortsbor. Tillgängligheten till fjällområdet för de som har begränsad förmåga att ta sig fram i terräng skulle kunna minska.

Det icke-motoriserade friluftslivet skulle tillfälligt kunna gynnas av ett förbudsområde eftersom ostördhet och tystnad är viktigt för många människor som vistas i naturen, och eftersom många söker sig till fjällen just för att uppleva bullerfria miljöer.

Innehavare av särskild rätt

Särskilda rättigheter såsom tillståndsgivet nätfiske/husbehovsfiske utgör enligt länsstyrelsens riktlinjer för dispensgivning inom permanenta skoterregleringsområde särskilda skäl för att bevilja dispens. Dessa riktlinjer bör även gälla för tillfälligt förbud och innehavare av dessa rättigheter kan således ansöka om dispens för att färdas inom området.

Konsekvenser av att inte införa någon reglering

Rennäring

Renen är extra känsliga för störningar under våren och behöver ro för att beta, kalva och återhämta sig efter en lång vinter med en ofta begränsad betestillgång. Ökad skotertrafik och mänsklig aktivitet i renskötselområdet innebär merarbete och ekonomiska förluster för den enskilde renskötaren, vilket i sin tur drabbar rennäringen i stort.

Skoterkörning i renskötselområdet under vårvintern kan få följande effekter:

- En dräktig vaja kan kasta kalven hon bär på om hon utsätts för störningar.
- Vajorna är redan svaga efter vintern, samtidigt som de är dräktiga eller ger di. Det krävs därför ro för återhämtning och god betestillgång så att vajan klarar av att producera mjölk till kalven.
- Renarna kan på grund av svåra vinterbetesförhållanden (som det är denna vinter) vara i dålig kondition. De behöver få total betesro för att kunna överleva tills betet blir tillgängligt. Även en liten störning av exempelvis skotertrafik kan göra att renar som är i dålig kondition dör av utmattning.
- När en vaja med kalv känner sig hotad finns det risk att de flyr och lämnar sina nyfödda kalvar som därmed överges och dör.
- Vårflyttningen kan vara både lång och ansträngande för renen. Den behöver längre tid för återhämtning då den kommer fram till kalvfället. Det är viktigt att renarna inte skingras i samband med vårflyttningen.
- Renar kan t.ex. på grund av svåra vinterbetesförhållanden vara i dålig kondition på våren. De behöver då få total betesro för att kunna överleva tills betet blir tillgängligt. Även en liten störning av exempelvis skotertrafik kan göra att renar som är i dålig kondition dör eller tappar sin kalv på grund av utmattning.

Övriga

Att inte införa några regleringar skulle inte innebära några konsekvenser för de flesta andra näringar. Det icke-skoterburna friluftslivet och övrigt djurliv kan påverkas negativt av att ett förbudsområde inte införs.